

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Chronologia Christiana

Herbipoli, 1694

Sæculum IV. Ab Anno 300. ad 400.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-65495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-65495)

50

SÆCULUM III.

si unam noctem se dormisse credentes
apparuerunt, admirantes sacra Chri-
stiana jam publica ubique esse, sed &
ipsi plus aliis omnibus admirationi,

SÆCULUM IV.

AB ANNO 300. AD 400.

§. 1. Romani Pontifices.

XXXI. **S** MARCELLUS I. RO:
rexit Ecclesiam annis 5,
à Maxentio compulsus in
stabulo equos curare, ubi laboribus &
inediâ consumptus, ac cilicio cooper-
tus obiit A. 309. die. 26. Jan:

XXXII. S. EUSEBIUS Græcus.
Electus A. 309. obiit Confessor A. 311.
ad Pontificatus honores supremos &
excellantissimos nihil illi deesse visum
quam Martyrij corona cui ferendæ
aptissimus & paratissimus erat, nec de-
erat nisi tyrannus. Jam enim tunc *Con-*
stantini Magni majestas & metus fe-
rociam tyrannorum & *Maxentij* præ-
cipuè frænare cœperat, XXXIII.

XXXIII. S. MELCHIADES seu
Miltiades Afer Confessor. Electus A.
311. obiit A. 313. die. 10. Decembr.
Fortunatus Pontifex in hoc, quod ipso
sedente post longas persecutiones ere-
cta fuerit publicè Romæ statua *Con-*
stantini Magni crucem præferentis ma-
nu, quanquam tunc temporis nondum
Christiani, cum hac Epigraphe; *hoc sa-*
lutari signo, verò fortitudinis indicio civi-
tatem vestram tyrannidis iugo liberavi.

XXXIV. S. SYLVESTER I. Ro-
man: Confess: Elect. an. 314. obiit an.
335. die 31. Dec: *Constantinum Mag-*
num baptizavit & à lepra sana-
vit, à quo ipse & Successores ejus
dono acceperunt Romam: Nicenum
Concil; *Constantini Magni* interventu
convocavit & confirmavit adversus
Arrium. Draconem à Romanis pro Deo
habitum & *Æsculapium* dictum pre-
cibus exanimavit. *Euseb; Soz; & Dam;*

XXXV. S. MARCUS Rom: Elect.
an. 336. In Jan. obiit Confessor eodem
an. die 7. Octob: instituit ut Archi-Epi-
scopi PALLIO uterentur ex lana in sig-

num ovium commissarum. Ordinavit ut, in Missa post Evang: cantaretur, Credo five Symbolum Nicenum teste Platina.

XXXVI. S. JULIUS I, Rom. Elect. an. 336. obiit Conf. an. 352. die 12. April. dictus *malleus Arrianorum & constantissimus Pontifex*. adversus *Constantium* Imp: defensor S. Athanasij.

XXXVII. LIBERIUS Rom: Elect. an. 352. obiit an. 367. inter Pontifices primus sine titulo Sanctitatis. Initio sui regiminis & in fine laudatissimus Pontifex, ideo à *Basilio & Epiphano beatissimus* & ab *Ambrosio sancta & beata memoria vir* appellatur. Non ita in medio laudes suas continuavit. Cum enim biennium jam ageret in exilio calamitate & metu mortis à *Constantio* Imp. intentatæ eò adductus est ut subscriberet condemnationi *S. Athanasij* (quam subscriptionem tamen ipse *Athanasius* excusat) & cum *Arrianis* dolosè agentibus communicaret, retentâ nihilominus fidei Catholicæ professione ita ut hæreticus dici nequeat. Ob hanc Communicationem
Cle-

AB ANNO 300. ad 400. 53

Clerus Romanus *Felicem* Pontificem creavit. Satis enim fuerat Romano Clero hæresis præsumptio ad Pont: Liberium abrogandum. Cætera infra in *Felice*.

XXXVIII. S. FELIX II. Romanus Electus A. 358. post aliquot menses Regiminis Martyrio affectus die 29. Julij. declaravit *Constantinus* Imper: filium *Constantini* hæreticum, ideo ab eodem *Constantio* de Papatu dejectus & capite truncatus Martyrio coronatus est. quâ morte gloriose obitâ *Liberius* omni cum hæreticis communicatione abruptâ reconciliatur Clero Romano & in statum pristinum restituitur, in quo sanctè ac honorificè vixit, & feliciter Pontificatum consummavit usq; ad annum 367

Observe quia *Felix* iste vivente adhuc *Liberio* sedit in Pontificatu idèd à quibusdam illum è seriè Pontificum omitti, ab aliis poni, undè in numero non omnes conveniunt, de successione *Liberij* *Hieron. Genebrard. Chronol. Socrat.* de successione autem & legitima sede *Felicis* Martyrolog. 29. Julij.

XXXIX. S. DAMASUS Lusitanus elect. 367. Conf. obiit an. 384. d. 11. Decemb.

Decemb. in Concilio Constantinopolitano II. (in quo 150. Patres conveniunt) contra *Macedonianos*, hujus Pontificis & *Theodosij* Imp: autoritate convocato, *Adamas fidei & Pater Patrum vocatus*: Auctor est versûs illius in fine Psalmorum. *Gloria Patri & Filio, &c.*

XL. SIRICIUS alias Ursinus Roman: elect: an. 385. obiit an. 398. die 27. April: strenuus defensor Ecclesiæ adversus *Manichæos, Jovinianos & Helvidianos*, sed non eodem zelo adversus *Ruffinum Aquileiensem* & Roman: Nobilem Matronam *Melaniam* à quibus dolosè in rebus fidei inductus ut communicatorias literas daret *Ruffino* occultè hæretico: Nimirum ut scribit *Hieron. Epist: 16. ad Princip. ex probitate animi sui nesciens mala cogitare de alijs*, ideo ab Universali Ecclesia titulo sancti non honoratur. vulgò dicitur *aliud est esse virum bonum & aliud Civem bonum*. Aliud bonum virum, aliud bonum Pontificem: à Beda in suo Martyrologio privatâ pietate inter SS. Confessores ponitur.

XLI.

XLI. S. ANASTASIUS Romanus electus: an. 398. obiit Confess: an. 402. d. 27. April. statuit ut sub Evangelio non sederent, sed starent Clerici. S. Hieron: in lectione *Anastasio* vocat *virum diuissimae paupertatis & Apostolicae solitudinis.*

S. 2. Romani Imperatores.

XL. CONSTANTINUS CHLORUS & GALERIUS MAXIMIANUS, ille *Diocletiano* in Imperio successit in Oriente, & mortuus est relicto primogenito *Constantino* filio *Helena* an. 306. SYMB: *virtus dum patitur vincit. Galerius* autem imperavit in Occidente & duos creavit Cæsares, quos Orienti præfecit *Maximum & Severum*; hinc subinde confusio fit ab autoribus inter *Maximinum & Maximianum*. Interfecto *Severo*, *Licinium* in ejus locum suffecit: SYMB: MAXIMI fuit: *Merces sine adversario virtus.* SYMB: *Severi*: *Semen Ecclesia*, *sanguis piorum* SYMB: LICINIJ: *Pestis Republica Litera*; in Imperatorem hunc Patre

tre

tre rustico natum meliùs quadrâffet
illud: *hac vox bovis est non hominis.* Et
illud: *Ars nō habet inimicū nisi ignorantē.*

XLI. CONSTANTINUS MAG-
NUS I. Christianorum Portus & refu-
gium Imperij Orientalis conditor &
auctor bicipitis Aquilæ. *Maxentij* mira-
culosè triumphator, Victor etiam *Li-*
cinij una cum filio *Licinio Juniore*. Ba-
ptizatus est à *Sylvestro* Papa & simul à
Lepra curatus, inumeris rebus præcla-
rè gestis obiit Mortis prænuntio Co-
metâ, non absque Veneni suspicione.
A. 337. Ætat. 65. Imp: SYMB: *Immedi-*
cabile vulnus ense rescindendum est. Allu-
dens ad *fascies Romanorum*, id est, vir-
gas securibus implicatas, & Romanis
præferri solitas, quo significabatur, si
virgæ improbitatem non corrigerent,
securi excindendam esse.

XLII. CONSTANTINUS II.
CONSTANTIUS & CONSTANS
tres filij *Constantini* M. diviserunt in-
ter se imperium juxta Patris *Constantini*
testamentum, *Constantinus* Primogeni-
tus

tus (cujus portio fuerat Gallia Hispania & Anglia,) cum limites *Constantis* fratris invaderet ab ejus militibus interfectus est. *Constantem* autem A. 350. peremit *Magnentius* Regnandi cupidine; *Magnentium* vicit *Constantius* qui accepto in Portionem Orientis Imperio *Julianum* Imperatorem nominavit & *Arrianis* plurimum favit, Christianis autem extrema mala intulit, donec febris correptus exspiravit A. 361.

SYMB: CONSTANTINI fuit: *Difficilia qua pulchra.* CONSTANTINI 2. *Patiens sit Principis auris.* CONSTANTIS: *Crescente superbiâ decrescit fortuna.* MAGNENTIJI: *Pudor juveni decus, seni dedecus.*

XLIII. JULIANUS Apostata: moturus in Persidem vovit. si victor rediisset se Christianos Dijs immolaturum: *Libanio* autem Ethnico Oratori interroganti Christianorum quempiam quid modo facit vester Fabri filius? **JESUM** intelligens; respondit Christianus: *tumbam mortualem fabricat Imperatori vestro,* & eventus probavit vaticinium; Julianus enim in illo conflictu

Etu

Et occisus exclamavit blasphemus :
vicisti Galilae, vicisti A. 362. SYMB: *Pen-*
nis suis ferire grave.

XLIV. JOVINIANUS in Exerci-
 tu *Juliani* Sacrificare recusans Diis, bal-
 theum militare exuit, Imperator à mi-
 litibus acclamatur, Christianam Re-
 ligionem in integrum restituit, cujus
 SYMB: fuit: *Scopus vita Christus.* Obiit
 A. Ætat. 33. C. 363.

XLV. VALENTINIANUS & VA-
 LENS, ille Occidenti 12. annis, & Va-
 lens Orienti 25. Imperavit, hic apertè
Arrianus vivus ab hostibus comburi-
 tur, postquam verba *Isaaci* Monachi
 mortem prænuntiantis contempisset,
 & in carcere detineri jussisset immo-
 landum, si vaticinio eventus non re-
 sponderet, an. 378. SYMB: ejus fuit:
alienus ab ira, alienus à Iustitia. Ille au-
 tem suspectus de hæresi animam agit
 dum legationes Oratorum excipit. A. 375
 SYMB. *Valent: Princeps Servator justus.*

XLVI. FL. GRATIANUS Chri-
 stianissimus Imperator creavit *Theodo-*
sium Imper. Orientis, fidei formulam à
 S. *Alba-*

S. Athanasio petiit, proditus à suis & necatus à *Maximo* Duce A. 383. SYMB: *Non quàm diu, sed quàm benè.*

XLVII. VALENTINIANUS II. tiani frater, petito baptismo à *S. Ambrosio*, Comitibus *Arbogasti* infidiis trucidatur Lugduni A. 392. Postquam imperasset 7. annis: SYMB: *Amicus veterrimus optimus.*

Theodosius autè solus superstes multis præclare gestis pro Ecclesia moritur. Mediolani A. 395. SYMB: *Eripere telum, non dare irato decet.*

XLVIII. HONORIUS & ARCA- DIUS filij *Theodosij*: hic Orienti imperat 3. annis, ille Occidenti 28. An. *Aradius* obiit A. 408. Instituto filij sui *Theodosij II.* Curatore *Isdegerde*, metu *Honorij* sibi propter Ecclesiam malè habitam infensi. SYMB: *Summa cadunt subito.* HONORIUS autem magnis in Eccl. collatis beneficiis obiit A. 423. SYMB: *malè partum malè disperit.*

S. 3. Concilia.

SInueffanum ob culpam & pœnitentiam

tiam *Marcellini Pont.* 303. Elibertinum de lapsis à fide ad pœnit: admit- tendis. 305. Romanum contra Dona- tistas Schismat. 413. & pro Anastasio. Arelatense I. Ancyranum. Neo Cæsa- reense in quo statutum ut Presbyteri Matrimonium ineuntes de officio de- ponantur. 314. Laodicenum pro re- formatione morum. Nicenum contra Arium. &c. Gangrense contra Eusta- thium, qui Matrimonium damnabat, esum carniū &c. Arelatense. II. Sir- miense Oec: Reprob: ex parte. Arimi- nense, Oec: Coloniense contra Euph- ratem negantem divinitatem Christi. 346. Sardicense Oec: contra Arianos. 447. Carthaginense I. circa mores Ec- cles. & Cœlibatum Clericorum 348. Constantinopolitanum pro divinita- te Spiritus S. contra Macedonium 381.

S. 4. Schismata.

Donatista Schismate Scinduntur à *Ceciliano* 306. Scindunt Ecclesi- am Orientalem *Eustathiani* & *Mele- tiani* Antiochiæ. 330. Occidentalem

Lii-

Lucifer Calaritanus 362. *Ursicinus Antipapa* contra *Damasum*. Româ cum suis affectis pellitur 369.

§. 5. *Propagationes Fidei.*

Magna pars Imperij sub *Constantino* Imperatore. Longobardi sub *Angelmondo* Rege. Huni per *Theotimum* Scytham. Marcomanni per suam *Reginam*. Indæ interiores per *Fruventium*. Iberi cum *Bacurio* Rege per *Christianam* ancillam. Nomadæ per *S. Chrysostomum*.

§. 6. *Persecutiones Fidei.*

Durat Persecut. inchoata sub *Dio- clet. & Maxim.* Ecclesiæ dirutæ, Sacra Scriptura in foro exusta, Christiani undiq; ad necem quæfiti, coronantur Ss. *Agnes, Lucia, Vincentius*, 303. XI. perfec. *VALER: & MAXIM: 304.* ab hoc cæsa *S. Catharina* 307. XII. *Constantij* *Arriani.* 359. XIII. *Iuliani* *Apostatæ* 261. XIV. *Valentis* *Ariani* maximè in Præfules. 370. Cessat Imperatorum in Ecclesiam furor.

§. 7.

§. 7. *Sanctitate Clari.*

S Dorothea 304. S. Helena. 315. S. Blasius. 316. S. Bachomius 318. S. Nicolaus 325. S. Hilarion 358. SS. Ioannes & Paulus Antici Constantini à Iuliano 363. S. Arsenius 380. S. Ursula. 381. S. Damasus 384. S. Martinus. 385. S. Monica. 389. S. Paula vid: 386.

§. 8. *Heretici.*

D Onatista seu Donatiani qui & Montenses. Meletiani. Ariani qui & Eusebiani & Juliani, Coluthiani. Asterius. Acelius. Circumcelliones, Marceliani, Audiani. Photiniani, SemiAriani. Macedoniani. Asseritani. Acaciani. Eustathiani. Aëriani. Eudoxiani. Trogloditæ. Julianus Apostata. Zachæus hæret. Mossaliani. Luciferiani. Hilarius. Hypsistarii. Antihomoufista. Euppsychiani. Agnoitæ. Rhetoriani. Paterniani Apollinaristæ. Timotheani, Collyridiani. Seleuciani. Priscillianus cum suis. Procliniatæ. Helvidiani. Jovianistæ Bonosiani. Parmenianistæ. Sabbatiani. Joannes Hierosolymitanus. Rogatistæ. Campates. Campenses. Felicianus, Agapetæ. Discalceati

§. 9. *Initia Religios. Ordin.*

A Ntonius Magnus Armeniæ, Scythiæ, Nitriæ, utriusq; Thebaidis & Ægypti Monasteriorum Pater Ann. circ. 328. Eodem tempore Hilarion in Palæ.

AB ANNO 300. AD 400. 63

Palæstina cænobia fundat. *Basil. Magnus* in Græcia non multò post. Ordo militaris S. Lazari cœptus tempore *Basilij* teste *Pio IV.* in Bulla instaurationis.

§. 10. Initia Regn. & Princ.

Imperij fines ab ortu ad *Indos* usque propagati, à meridie ad *Aethiopes*, ab Aquilone ad *Sarmatas*, ab occasu ad Oceanum Britannicum, ut via Evangelio sub regno *Constantini* diffeminando sterneretur. Sedes nova Imperij *Byzantium* exstruitur 330. *Gothi* ab *Hunnis* gente *Scythica* pulsi.

§. 12. Instit. Sacror. Rituum.

Vexilla notata signo crucis à *Constantino* & deinceps. * Ratio supputandi tempora per *Indictiones*. * *Panes benedicti*. * *Hymnus Glorificationis*. * *Limites in Diœcesibus constituti in Nicæna Synodo*. * *Congregationes ad sepelienda corpora defunctorum*. * *Pallium Episcopale*. * *Alleluja cantari cœptum in Eccles. & post-Psalm. GLORIA PATRI & FILIO &c.* * *Interstitia à Siricio inducta.*

§ 13. *Nova reperta & Natives Urbium.*

A Brogato computo per Olympiades inducte sunt indictiones. 313* Aureus numerus excogitatur. 335* Byzantium à Severo excisum, à Constantino instauratur, & nova Roma Constantinopolis dicitur. 320* *VVismaria* ad mare Balthicum conditur.

§. 14. *Scriptores Sacri.*

Eusebius *Cæsareensis*. E. S. D. Athanasius E. D. Hilarius. E. D. Ephrem D. Optatus. E. D. Basilus E. D. Gregor. Naz. & Nyssen: E. Theoph. Alexandrin. E. D. Cyrillus Hierosol. E. Prudentius. D. Epiphanius. E. D. Ambrosius E. D. Chrysost. E. D. Hieron, Ruffinus, S. Palladius. S.

§. 14. *Naturalium Disciplinarum periti.*

Med. Oribasius. *Math.* Sext. Anienus Ruffus. Abifeldem Syrus. Julius Marternus. *Philos.* Maximus Ephesus. Themisthus Marinus. Syrianus. Olympiodorus? *H.* Capitolinus. Lampridius. Vopiscus. Trebellius. Spartianus Aurelius Victor. *R.* Libanius

AB ANNO 300. ad 400. 65

banius Nazarius, Philol. Terentianus Maurus. Prohæresius. Ælius Donatus. P. Rufus. Proba Falconia, Juvenus.

§. 15. Strategi & Prælia.

A Remius postea Martyr sub *Juliano* & *Gallicanus* insignis Dux & Consul, postea Martyr sub *Juliano*. *Iovinus* Magister Equitum sub *Valent. I. Ardaburius*. *Aspeberus Persa*, mox Christianus.

§. 16. Univ: & Scholæ publ.

B Erytensis Academia per *Diocletianum* & *Maximianum*, antèrius quoque scholis juris clara, ex *Gregor. Thaum.* in *Peneg. Orient.* * Scholæ Romanæ Professoribus, & salarijs à *Theodosio* exornatæ.

§. 17. Res Memorabiles.

I. C onstantinus M. Imperator contra *Maxentium Tyrannum* pugnaturus vidit in cælo, post meridiem, coruscantem Crucem hisce inscriptam: *In hoc signo vinces.* Ergò Labarum, scuta & galeas cruce insignit, ac contra 100000. hostium vix viginti educens militum millia nemine ex

D

Cæsa.

Cæsariano exercitu læso hostem de-
let; & tyrannus fracto ponte in Ty-
berim cum suis plerisque mergitur, A.
312. * Lege ideo cavet, ne quis impo-
sterum crucis afficiatur supplicio. *
Imago Christi aurea in senatu erecta.
312. * Crux inventa S. Helenæ studio
327. * Gentiles dici cœperunt *Pa-
gani*. *Constantinus* siquidem Impera-
tor ducturus in tyrannum bellum
prius omnes milites iussit baptizari, ex
quibus qui mandato Cæsareo parere
noluerunt, militiâ soluti ad Pagos &
ad rusticitatem redacti sunt, unde *Pa-
gani* dicti. * *Fabiola* prima Romæ No-
socomium statuit & inservit.

S. 18. *Signa & event. Trag.*

LUna Sanguinescere visa 302. *
Neo-Cæsarea terræ horribili motu
everfa 343. * Nicomediæ dirus terræ
motus & incendium per 50. dies. 358. *
Per universum propè orbem terræ mo-
tus 369. * Templum Delphicum ful-
minibus deletum, nefariis inibi sacris
operante *Iuliano*, & invisibili manu
cruces vestibus præsentium omnium
inspero

AB ANNO 300 AD 400.

67

insperguntur, ignis è cœlo exilit, terra jacta ab imo fundamenta excutit. * *Gallerij Maximiani* horrenda mors 311. * *Crispus & Fausta* pereunt, ille filius *Constantini* à *Fausta* Noverca fratris criminationibus implicitus, præcoce Sententiâ à Patre damnatur ad mortem, fraude autem compertâ ipsa quoque *Fausta* ardentibalneo perimitur. * Fames immanis sub *Valente*. 367. * Grando tantæ magnitudinis Constantinopoli decidit ut homines plurimos perimeret. * Apud *Atrebatas* lana pluvix mixta defluxit 371. *

SÆCULUM V.

AB ANNO 400: AD 500.

S. I. *Romani Pontifices.*

XLII. **S** INNOCENTIUS I. Albanensis Elect: A. 402. obiit Confess. A. 417. die. 28 Julij. Excommunicavit *Arcadium* Imp: & *Eudoxiam*, quòd *S. Chryostomum* ex

D 2

pule-